

Konijnenvlees met 1 ster

Waarom krijgt dit konijnenvlees het Beter Leven kenmerk van de Dierenbescherming?

- De voedsters worden in semi-groepshuisvesting gehuisvest;
- De vleeskonijnen worden in groepen gehouden;
- De konijnen krijgen meer ruimte; De huisvesting is gevarieerd ingericht;
- De konijnen krijgen knaag- en afleidingsmateriaal;
- De konijnen hebben daglicht;
- Het transport is korter en beter.

Kort overzicht belangrijkste verschillen in welzijn tussen gangbare konijnenhouderij en konijnen met Beter Leven kenmerk van de Dierenbescherming met 1 ster (er zijn geen criteria voor konijnen met 2 sterren en voor biologisch gehouden konijnen).

VOEDSTERS Aspect	Gangbaar (vanaf 2016 voldoen alle gangbare kooien aan deze criteria ¹)	
Individuele huisvesting	Ja, in kooien	Max. 6 dagen voor werpen tot 12 dagen na werpen (max. 18 dagen)
Groepshuisvesting	Nee	12 dagen na werpen tot 2 dagen na spenen (min. 25 dagen)
Ruimte (per dier)	4500 cm ² (incl. plateau)	<i>Individuele fase:</i> 4500 cm ² (incl. plateau) <i>Groepsfase:</i> 1,5 m ²
Hoogte huisvesting	60 cm	<i>Individuele fase:</i> 60 cm <i>Groepsfase:</i> onbeperkt
Verhoogde ligplaats	Ja (min. 900 cm ²)	<i>Individuele fase:</i> ja (min. 900)

¹ Op dit moment voldoet naar schatting 50% van de gangbare kooien aan deze normen. De oude kooihuisvesting voor konijnen (in gebruik bij 50% van de bedrijven) is nog kleiner en kaler dan de kooi waarin alle konijnen vanaf 2016 in gehuisvest moeten zijn. De oude kooi is helemaal van gaas (inclusief de bodem) en de oppervlakte per voedset is 3000 cm².

VOEDSTERS Aspect	Gangbaar (vanaf 2016 voldoen alle gangbare kooien aan deze criteria ¹)	
		cm ²) <i>Groepsfase</i> : diverse plateaus
Nestkast	700 cm ²	950 cm ²
Vloerbodem	Gaas met matje of plastic rooster	<i>Individuele fase</i> : plastic rooster <i>Groepsfase</i> : stro
Afleidingsmateriaal	Blokje hout óf wat hooi/stro	Wortels, hooi/stro én liksteen
Daglicht	Nee	Ja
Crèche voor de jongen	Nee	Ja

VLEESKONIJNEN Aspect	Gangbaar	
Groepshuisvesting	Meer dan 5 dieren per groep	<i>Tussenfase</i> : - max. 14 dagen na spenen <i>Eindfase</i> : - vanaf 14 dagen na spenen tot slacht (2½ tot 3 maanden leeftijd)
Ruimte (per dier)	600 cm ² (5 of meer dieren per groep) 700 cm ² (minder dan 5 dieren per groep)	<i>Tussenfase</i> : -- 600 cm ² (5 of meer dieren per groep) <i>Eindfase</i> : - 1200 cm ²
Schuilmogelijkheden	Nee	<i>Tussenfase</i> : - ja (verhoogde ligplaats) <i>Eindfase</i> : - ja
Vloerbodem	Gaas	Plastic rooster
Afleidingsmateriaal	Blokje hout óf wat hooi/stro	Wortels, hooi/stro én liksteen
Daglicht	Nee	Ja

VLEESKONIJNEN Aspect	Gangbaar	
Transport	Geen maximum	- Max. 300 km of 4 uur - Klimaatgestuurd

Toelichting op dierenwelzijn bij konijnenvlees met 1 ster

In de gangbare konijnenhouderij worden de voedsters (moederdieren) individueel in kale, krappe kooien gehouden, die van gaas zijn gemaakt. De vleeskonijnen worden, nadat ze gespeend zijn van de moeder, in kleine groepjes in kooien gehouden en hebben daar weinig ruimte. De konijnen in de commerciële houderij leven in een zeer beperkte, prikkelarme omgeving en worden daardoor ernstig aangetast in hun welzijn. Bij het Beter Leven kenmerk met 1 ster worden de voedsters in semi-groepshuisvesting gehouden en de vleeskonijnen in grotere groepen. De dieren hebben veel meer ruimte en afleiding dan in de gangbare houderij. Dit is een enorme stap in de verbetering van het welzijn van konijnen.

De voedsters worden in semi-groepshuisvesting gehuisvest;

De Dierenbescherming is tegen de individuele huisvesting van voedsters in de gangbare houderij. Konijnen zijn sociale dieren, die in de natuur in groepen leven. Sociale interacties met soortgenoten mogen hen niet onthouden worden.

In de gangbare konijnenhouderij levend de voedsters individueel in een kooi. Drie dagen voor ze gaan werpen, wordt er een nestkast aan de kooi gehangen, waar ze de jongen in werpen. Als de jongen na twee weken steeds vaker de nestkast verlaten, zitten ze bij de moeder in de kooi, die dan nog minder ruimte heeft.

De konijnen die binnen het Beter Leven kenmerk met één ster worden gehouden, worden voor meer dan de helft van de tijd in een groep gehouden van 8 voedsters en hun jongen. Het is nog niet mogelijk om de voedsters hun hele leven in de groep te houden, omdat voedsters direct voor en na het werpen van de jongen veel agressie naar elkaar kunnen tonen. Daarbij kunnen voedsters verwondingen oplopen en jongen doodgaan. Bij het systeem van semi-groepshuisvesting binnen het Beter Leven kenmerk worden daarom de voedsters van 6 dagen voor het werpen tot maximaal 12 dagen na het werpen van de jongen in individuele hokken gehouden. Zo kan er een band tussen moeder en jongen worden gevormd en zijn de jongen minder kwetsbaar wanneer de groep bij elkaar komt. Twaalf dagen na het werpen worden de zijwanden van de hokken opgezet. De voedsters kunnen dan direct in een grote ruimte komen, waarvan de vloer bedekt is met stro en er diverse plateaus zijn waar ze op kunnen springen. Ook zijn er schuilgelegenheden en een crèche voor de jongen als die het nest verlaten en vast voedsel en water gaan opnemen. In het begin als de hokken verbonden zijn, gaan de voedsters een onderlinge rangorde maken, waarbij wel wat agressie kan voorkomen. Maar de voedsters kunnen altijd terug gaan naar het hok waarin ze de jongen hebben geworpen, wat hun eigen territorium is. Als de rangorde na een poosje vastgesteld is, wordt het rustig in de groep. Sommige voedsters liggen zelfs tegen elkaar aan. De jonge konijntjes kunnen, na het verlaten van het nest, ook gebruik maken van de ruimte waar de voedsters in zijn, maar ze kunnen zich ook afzonderen in de crèche, speciaal voor de jongen. Ze kunnen daar rusten, eten en drinken.

De vleeskonijnen worden in groepen gehouden

De vleeskonijnen in de gangbare konijnenhouderij ook in gazen kooien gehouden, in kleine groepjes van rond de 7 konijnen.

De vleeskonijnen binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster worden in grotere groepen gehouden, van minimaal 13 konijnen. Ze hebben daardoor relatief meer ruimte om te huppelen en te rennen.

De konijnen krijgen meer ruimte;

De kooien in de gangbare konijnenhouderij zijn helemaal gemaakt van gaas en ook de vloer bestaat uit een gaasbodem. De oude konijnenkooien waren 3000 cm² groot en 30 cm hoog. Volgens de verordening van het Productschap voor Pluimvee en eieren mogen vanaf 2016 voedsters alleen nog worden gehouden in kooien met een bruikbaar oppervlak van 4500 cm² per voedster, met een plateau in de kooi.

Voedsters die binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster worden gehouden, hebben tijdens de individuele fase (voor toelichting zie onder kopje 'semi-groepshuisvesting') iets meer ruimte dan voedsters in de gangbare kooien.

De jonge konijnen binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster worden na het spenen in grotere groepen gehouden, dan de gangbare konijnen. In de tussenfase van 2 weken hebben ze relatief meer ruimte dan de gangbare gespeende konijnen. In de laatste fase (de laatste 3 weken) hebben ze tweemaal zoveel ruimte als de gangbare vleeskonijnen. In de gangbare konijnenhouderij hebben de jonge konijnen veel te weinig ruimte om te huppelen en te rennen.

De huisvesting is gevarieerd ingericht

In de groepsfase binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster hebben de voedsters een zeer gevarieerde ruimte met plateaus en schuilmogelijkheden. Ook kunnen ze zich terugtrekken in de hokken waarin ze hun jongen geworpen hebben. De hokken waarin ze tijdens de individuele fase gehouden worden, zijn gevarieerd ingericht en bevatten functiegebieden waar de voedsters kunnen rusten, mesten en eten.

In de huisvesting in de tussenfase van de vleeskonijnen binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster is een verhoogd plateau aangebracht. In de eindfase worden de vleeskonijnen in een grotere ruimte gehouden, waarbij ze in twee niveaus kunnen verblijven.

In de gangbare konijnenhouderij is de huisvesting prikkelarm en kaal.

De konijnen krijgen knaag- en afleidingsmateriaal;

Konijnen hebben de behoefte om te knagen. In de gangbare konijnenhouderij krijgen de voedsters en de vleeskonijnen meestal een houtblokje om aan te knagen. Veel konijnen maken hier weinig gebruik van, omdat het snel verveelt. Soms krijgen de ze wat hooi of stro aangeboden.

Binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster krijgen de voedsters en vleeskonijnen elke dag wortels en hooi of stro. Bovendien zijn er likstenen. De konijnen maken veel gebruik van de aangeboden knaagmaterialen. Dit is beter voor hun welzijn.

De konijnen hebben daglicht

In de stallen waar de konijnen binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster worden gehouden, is daglicht aanwezig. Konijnen in de gangbare konijnenhouderij hebben geen daglicht.

Het transport is korter en beter

De maximale transportduur binnen het Beter Leven kenmerk met 1 ster is 4 uren, de maximale transportafstand 300 km. Gangbare konijnen worden grotendeels naar België getransporteerd en deels naar Frankrijk, omdat er in Nederland geen commerciële konijnenslachterij meer is. Er is geen maximale transportduur.